

DIAGNOSTIC EDUCATIU

PROFESSORA: Nuria Pérez Escoda

A.- OBJECTIUS.

Al llarg del curs es volen aconseguir fonamentalment els següents objectius generals:

- a.- Que l'alumne adquireixi una formació en els coneixements teòrico-científics que fonamenten el diagnòstic educatiu.
- b.- Que els alumnes coneguin els diversos models de diagnòstic.
- c.- Que els alumnes coneguin els recursos metodològics del diagnòstic educatiu i la seva aplicació en els diversos àmbits i problemàtiques.
- d.- Que l'alumne adquireixi competències per dissenyar i executar un procés diagnòstic.

B.- TEMARI.

El temari a desenvolupar al llarg del curs per aquesta assignatura és força dens, per aquest motiu i donat que les hores lectives són limitades, caldrà que l'alumne realitzi diverses lectures pel seu compte. (Veure bibliografia bàsica recomanada).

- 1.- Història del diagnòstic: Antecedents, evolució i tendències.
- 2.- El concepte de Diagnòstic Educatiu.
- 3.- Objectius, funcions i tipus de Diagnòstic Educatiu:
 - 3.1.- El diagnòstic de l'alumne.
 - 3.2.- L'avaluació de necessitats.
 - 3.3.- L'avaluació de contextos.
 - 3.4.- L'avaluació de programes.
- 4.- El procés de diagnòstic: Fase inicial, fase central i fase final.
- 5.- Possibilitats i limitacions del diagnòstic.
- 6.- Elements que intervenen en el diagnòstic educatiu.
- 7.- Les demandes habituals de diagnòstic.
- 8.- Les tècniques i els procediments diagnòstics: Concepte, tipus i valoració de les qualitats tècniques.
- 9.- La selecció, aplicació, correcció i interpretació de les proves diagnòstiques.
- 10.- L'entrevista en el procés de diagnòstic.
- 11.- L'observació al llarg del diagnòstic.
- 12.- L'avaluació de les aptituds. Presentació i anàlisi d'instruments.
- 13.- L'avaluació de la personalitat, l'adaptació, l'autoconcepte, els hàbits d'estudi i els interessos professionals. Presentació i anàlisi d'instruments.
- 14.- El dibuix. Evolució i anàlisi del dibuix. Anàlisi crític d'algunes proves.
- 15.- La lectura i l'escriptura. Factors implicats. Presentació i anàlisi de proves diagnòstiques.
- 16.- L'avaluació de les habilitats psicomotrius. Presentació i valoració d'instruments.
- 17.- L'elaboració de la Diagnòstic i de les orientacions educatives.
- 18.- Els informes: Característiques, objectius, tipus, estructura i organització dels continguts. Anàlisi crític d'informes.
- 19.- Els models de diagnòstic: Introducció, reflexió i bibliografia.

20.- Els principals models de diagnòstic:

20.1.- El model tradicional.

20.2.- Els models d'avaluació conductual.

20.3.- El model de la Pedagogia Operatòria.

20.4.- El Model d'Avaluació del potencial d'aprenentatge.

20.5.- El model d'avaluació d'estils cognitius.

20.6.- Els models d'interacció entre iguals i d'avaluació de climes de classe.

C.- METODOLOGIA.

Es combinaran les exposicions de temes per part del professor amb la realització d'anàlisis pràctics en petits grups d'alumnes i amb debats-comentaris en gran grup, fomentant la participació activa dels alumnes.

D'altra banda es realitzaran petits treballs d'aprofundiment individualment o per parelles, que en algunes ocasions seran exposats a classe pels alumnes. La realització d'aquests treballs requerirà el seguiment mitjançant entrevistes amb el professor.

D.- AVALUACIO.

L'avaluació serà progressiva i continuada al llarg del curs fonamentant-se en els treballs pràctics i les dues proves teòriques realitzades.

La nota final serà el promig entre la mitjana dels treballs i la mitjana de les proves teòriques.

Per calcular-la serà requisit imprescindible tenir aprovades les dues proves teòriques.

No s'admetran treballs fora de les dates d'entrega estipulades.

E.- TEMPORALITZACIO.

Les proves teòriques es realitzaran en els períodes previstos per a exàmens parcials.

Els treballs pràctics seran progressius al llarg del curs.

F.- BIBLIOGRAFIA BASICA RECOMANADA.

ALVAREZ ROJO V.: Diagnóstico Pedagógico. Alfar/Universidad. Sevilla, 1984.

ALVAREZ ROJO, V.: "Una estrategia de diagnóstico del rendimiento académico (los test basados en criterios)". Enseñanza. Anuario Interuniversitario de Didáctica, 7, 90-104. (1989).

ANGUERA, M.T.: Metodología de la observación en ciencias humanas. Madrid, Cátedra, 1985.

AVILA RODRIGUEZ: Psicodiagnóstico clínico. Desclée de Brouwer. Bilbao. Cap. 1,11,12,13. 1987.

BANDRES, M.P., et alt.: La influencia del entorno educativo en el niño. Cincel-Kapelusz. Madrid 1982.

BRUEKNER y BOND: Diagnóstico y tratamiento de las dificultades del aprendizaje. Ed. Rialp. Cap. 1,2,3,4,6,8,10,11 i 12., Madrid 1975.

BUISAN C.i MARIN, M.A.: Bases teóricas y prácticas para el Diagnóstico Pedagógico. PPU. Cap. 1,2,3,4 i 5., Barcelona, 1984.

BUISAN, C.i MARIN, M.A.: Como realizar un diagnóstico Pedagógico. Oikos-Tau. Caps: 1,2 i 3, Barcelona, 1987.

CALPINI Y MICHIELS: Diagnóstico operatorio, diagnóstico comportamental. Infancia y Aprendizaje, 10, 1980.

CANALS, R. et alt.: Proves Psicopedagògiques d'aprenentatges instrumentals. Onda. Barcelona, 1988.

CARRETERO, M. y PALACIOS, J.: "Implicaciones educativas de los estilos cognitivos". Infancia y Aprendizaje, 18. 1982.

- CATTELL, R.B. y otros: El análisis científico de la personalidad y la motivación. Pirámide. Madrid, 1982.
- COMELLAS, M.J.: ¿Cómo interpretar los test psicológicos? Oikos-Tau. Barcelona, 1990.
- CORMAN, L.E.: Test del dibujo de la familia. Kapeluz. Buenos Aires, 1967.
- DOWING, J. i THACKRAY, D.V.: Madurez para la lectura. Kapeluz, Barcelona, 1974.
- ESCORIZA, J. y GRAS, M.: Bases psicológicas de los procesos de lectura y escritura. PPU. Barcelona, 1984.
- FERNANDEZ BALLESTEROS, R.: Psicodiagnóstico. Concepto y metodología. Cincel.Kapelusz. Madrid, 1980.
- FERNANDEZ BALLESTEROS: Evaluación Conductual. Caps. 1,2 i 3. Pirámide, Madrid, 1981.
- FERRANDEZ, A. i GAIRIN, J.: Didáctica de la escritura. Humanitas. Caps. 1,2,3,5 i 6. Barcelona, 1985.
- FORNS, M. y BOADA, H.: "consideraciones sobre la zona de desarrollo potencial desde la evaluación psicológica". Anuario de Psicología, 33. 1985.
- GARCIA HOZ, V. y ROSALES, M.B. Diagnóstico de la madurez lectora. Anaya. Madrid.
- KOPPITZ, E.M.: El dibujo de la figura humana en los niños. Caps. 1,2,3 i 4. Guadalupe. Buenos Aires, 1982.
- LAZARO, A.: Diagnóstico Pedagógico y Orientación educativa. Cincel. Madrid, 1989.
- L'ECUYER, R.: El concepto de sí mismo. Oikos-Tau. Barcelona, 1985.
- MARIN M.A. i BUISAN, C.: Tendencias actuales del Diagnóstico Pedagógico. Laertes. Cap.1 i 5. Barcelona 1986.
- MARIN, M.A.: El Potencial de Aprendizaje. Aplicaciones al diagnóstico y la orientación. PPU. Barcelona, 1987.
- MARRERO, H. y otros: Inteligencia Humana. Caps. 1,2,3 y 5. Labor Universitaria. Barcelona, 1989.
- MONTESINOS, M., MUNNE, M. i SARRO, T.: Proves Psicopedagògiques d'avaluació individual. PPU. Barcelona, 1986.
- OÑATE: Autoconcepto. Narcea. Madrid, 1989.
- PALACIOS: "Reflexividad e impulsividad." Infancia y aprendizaje. Núm. 17, pg. 29 a 71. 1982.
- PAWLIK: Diagnosís del diagnóstico. Herder.Barcelona, 1980.
- PEREZ JUSTE, R. y GARCIA RAMOS, J.L.: Diagnóstico, evaluación y toma de decisiones. Rialp. Madrid, 1989.
- PICQ, L. y VAYER, P.: Educación Psicomotriz y retraso mental. Caps. 1, 3 i 4. Científico-Médica. Barcelona, 1969.
- POPHAM, W.: Problemas y técnicas de la evaluación educativa. Anaya, Madrid, 1980.
- RODRIGUEZ ESPINAR, S.: Diagnóstico y prevención en Educación. Revista de Educación. Núm. 270. 1982.
- RODRIGUEZ ESPINAR, S.: Factores de rendimiento escolar. Oikos-Tau. Barcelona. Cap. 1,2 i 3. 1982.
- SALMERON PEREZ, H.: "Construcción de un instrumento de evaluación de la calidad del medio ambiente físico en los centros escolares." V Seminario de Modelos de Intervención Educativa. Murcia, 25-27 de Septiembre. 1990.
- VARIOS: Dificultats d'aprenentatge al Cicle Superior. Eines de treball i models d'intervenció. I.C.E. Univ. Autònoma. 1987.
- WITKIN, H. A.: Estilos cognitivos. Naturaleza y orígenes. Pirámide.Madrid,1985.